

גיליון מס' 296

יביע אומר

בראשות הגאון רבי יגאל כהן שליט"א

פרשת ויגש

מאמר השבוע
מאת ראש המוסדות
הרבי יגאל כהן שליט"א

- מאמר השבוע
- הנהגות מן
- שאלות ותשובות
- דוד המלך
- לאשת החיל
- פנינים מהפרשה
- מוסר עם סיפור

להגיע לאהבה

אפילו שלא אומרים לו בפרוש כך, אלא בכל פעם שעושה מעשה טוב, אומרים לו שאוהבים אותו. ילד כזה עלול להפנט לחרדות סמויות של הצלחה, ואומר לעצמו - "אני חיב להמשיך להצליח כדי שההורים שלי ימשיכו לאהב אותי, ואם אפשל, הם יפסיקו לאהב אותי". הרגשה זו מערערת את הדבר החשוב ביותר שהילד צריך, והוא לדעת שאוהבים אותו "אהבה ללא תנאים". ולכן צריך לגרום לכך שהילד ירגיש וידע שאוהבים אותו בגלל מי שהוא, ללא שום סבה מיוחדת, וכשירגיש נאהב בכל אופן, הוא יצליח באמת לנצל את הפוטנציאל שחנן אותו הבורא! תבדוק.

לאהב את עצמך באמת...

גם אהבה לבני אדם אחרים, כמו חברים לעבודה, ידידים, שכנים, מכרים או כל יהודי מיישראל צריכה להיות אהבה שאינה תלויה בדבר. למשל, אם אדם אוהב את חבריו לעבודה רק פיון שהם אומרים לו בכל בקר - "בקר טוב" בחיור, קרוב לודאי שבסופו של דבר ינחל מהם אכזבה, כי ביום שלא יגידו לו "בקר טוב", האהבה המדמה תגיע לקצה. וכך אנו צריכים להתחחס אפילו לעיר שאנחנו גרים בה, וכמובן לארצנו הקדושה והיפה, לאהב אותה אהבה ללא תנאים.

גם האהבה כלפי עצמנו, פעמים רבות היא אהבה שתלויה בהצלחות, כלומר שבזמן שאנחנו מצליחים לעבוד בצפיות של עצמנו, אזי אנחנו מעריכים ואוהבים את עצמנו. אך בימים שבורא עולם החליט שלא נצליח במשימתנו ולא הרוחנו מספיק כסף או לא למדנו מספיק, או אפילו לא התנהגנו כהלכה, מייד אנחנו מרגישים אכזבה ועצבות, שנובעת מחסר הערכה עצמית. וזו נקדה חשובה מאד בחיים של כל אחד ואחד מאתנו, כמו שפיתחתי בפרקים הקודמים, שאדם שאינו מעריך את עצמו, נוטה בדרך כלל לעצבות, ולפעמים גם יותר גרוע מכך. ולכן כל אחד יבחן את עצמו האם הוא מתאכזב ממעשיו בכל פעם שאינו עומד בצפיות שלו.

ובאמת אדם המרגיש אכזבה ועצבות בגלל כשלונותיו, הרי שפדאי מאד שילמד וישנן שוב, שבורא עולם הוא המחליט היחידי להצלחות ולכשלונות שלנו, ואם לא עמדנו בצפיות של עצמנו, זה משום שכן גזרה חכמתו יתברך, וזה לטובתנו המחלטת.

מתוך ספרו של הרב יגאל כהן.

"אהבה אמיתית", היא אהבה שאינה תלויה בדבר, כמו שמלמדים אותנו חכמינו במשנה (אבות פרק ה משנה טז): "כל אהבה שהיא תלויה בדבר, בטל דבר, בטלה אהבה. ושאינה תלויה בדבר, אינה בטלה לעולם. אינו היא אהבה התלויה בדבר, זו אהבת אמנון ותמר. ושאינה תלויה בדבר, זו אהבת דוד ויהונתן".

אמנון היה בנו של דוד המלך ואהב מאד את תמר בגלל יפיה, אך לאחר שהצליח להשיג ממנה את תאנתו, שנא אותה שגאה גדולה, ואפילו שהיא התחננה אליו שיתחתן אתה, הוא בקש שישלכו אותה מהבית... כמו שהנביא מספר (שמואל ב פרק יג). לעמתו דוד המלך אהב את יהונתן, בנו של שאול המלך, אהבה עצומה שאינה תלויה בדבר, ואהבה שכזו נשארת לנצח.

גבר שאוהב את אשתו בגלל שהיא יפה או בגלל שהיא חכמה ועוזרת לו בחיים, אינו אוהב אותה באמת. ובדיוק כמו אדם המכריז "אני אוהב דגים", הרי שכלנו יודעים שהוא לא באמת אוהב את הדגים, שהרי אם היה אוהב אותם, היה משאיר אותם לשחות להנאתם בים, אלא ברור מאילו ששפשווא מצהיר ש"אוהב דגים", פונתו היא לטעם של הדגים, אך זו לא אהבה! כך גבר שאוהב את יפיה של אשתו או את שאר הדברים שהיא עושה בעבורו, אינו באמת אוהב אותה, אלא נוח וכיף לו לחיות אתה ועם היתרונות שלה, אך ברגע שהיפי שלה יעלם או שהיא לא תוכל לעשות עבורו את מה שהוא התרגל עד כה, האהבה תפסיק, ויתכן שהיא גם תהפך לשנאה חלילה.

באותה מדה אשה שמרגישה שהיא אוהבת את בעלה בגלל שהוא מדבר אליה בצורה משכנעת ויפה, או שהמראה שלו מרשים מאד בעיניה, או בגלל שיש לו רכב נוצץ וחשבון בנק נפוח, אז כל זמן שהבעל מדבר אליה יפה וממשיך להרשים אותה ולספק את צרכיה, הכל יכח וילבלב... אך בזמן שהבעל לא ידבר יפה, ופתאום העסק יתחיל להפסיד והוא לא יוכל לספק לה אותה רמת חיים שהתרגלה אליה, כפי הנראה אהבה זו תתבטל.

אנחנו אוהבים אותך ללא תנאים!

אגב, יש בעיה חמורה ונפוצה, העלולה להרס את נפש הילדים שלנו חלילה - באשר הילד חוזר מבית הספר עם ציון טוב או שעוזר לנקות ולסדר את הבית, הרבה הורים נוטים מיד לומר לילד - "אני אוהבת אותך מפני שהוצאת ציון טוב", או

בניית המקוה שבדרך...

שאלת הלב

03-8000770

- לעילוי נשמת חנה בת מרים
- לעילוי נשמת שירה בת רוני
- לרפואת הילד יודיה בן אביטל
- לרפואת יוסף בן שרה

זמני כניסה ויציאת השבת
הזמנים לפי לוח 'אור החיים'

יום	ה"א	ח"ה	ב"ש
כניסה:	16:21	16:17	16:21
יציאה:	17:12	17:08	17:12
ר"ת:	17:44	17:39	17:44

בירושלים: לנהוגים 40 דקות 16:01

הנהגות מרן

רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל

שיעור פתיחה שמסר מרן זצוק"ל בענין היתר מכירת הקרקעות

וזה לשונו: הערב אנחנו מתחילים בעניינים של היתר המכירה בשביעית. יש להבין את חילוקי הדעות, במה נחלקו גאוני הדור לפני כמאה שנה, בכל שמיטה יש את הבעיה הזאת, זה מוציא ספרים להתיר וזה מוציא ספרים לאסור. צריך להבין את הרקע הזה, ולא להיות אדם חד צדדי, צריך לדעת דעתו של זה ודעתו של זה, ומי אמר כך ומי אמר כך, שאדם לא יתרחש רק ממישהו שיאמר לו כמה דברים מוטעים, ולא ידע איפה האמת, צריך לדעת את כל האמת. ואחר כך אדם רוצה בעצמו להחמיר [להפקיר שדהו], תבוא עליו ברכה. רוצה אדם להקל [למכור שדהו לגוין], יש לו על מה שיסמוך. אבל לא ככה כמו סומא בארובה, אלא ידע את הדברים בדיוק. יבוא אדם ויתווכח איתך, אתה לא יודע מה לענות לו, הוא יאמר לך כל מיני דברים, יפטם אותך בכל מיני דברים, ואתה חושב אולי הוא צודק. כי יש ספרים שסילפו את האמת, היתה לו למחבר מגמה כדי לאסור, לא כדי להחמיר אלא כדי לאסור, שיחשבו כולם שזה איסור מוחלט כמו בשר חזיר. המחבר הזה היתה לו מגמה, אבל אנחנו נאמר את הדברים כהויתם בעזרת השם, לאור תורתם של הספרים שהתחברו בנושא הזה, ולאור תורתם של רבותינו. אין לך דבר שלא מפורש בדברי רבותינו, מפייהם אנו חיים, ויש לנו כללים של פוסקים, כללים בהוראה, לא כל אחד ואחד מה שרוצה, רוצה להתיר להתיר, רוצה לאסור לאסור, התורה לא כחומר ביד היוצר, במקום שצריך לאסור, צריך לאסור, במקום שצריך להתיר, צריך להתיר. ואסור להחמיר במקום שאמרו להקל, כי אדם שהוא אסור במקום שאמרו להתיר, יש לו עונש של פחות מאדם שמתיר במקום שצריך לאסור, כמו שאמרו בירושלמי שהאסור במקום שמתיר, עוונתו חמור יותר מהמתיר במקום שצריך לאסור, כי זה עבירות של בין אדם למקום, וזה עבירות של בין אדם לחבירו.

אני יודע, יש כמה תלמידים חכמים בני ישיבות, לא למדו את הבעיה הזאת בשורשה כפי שצריך ללמוד, שמעו ככה מחברים, חשבו שגם זה שייך למחלוקת של מפלגות. "מזרחי" ידוע שהם פשרנים, ו"אגודת ישראל" יותר קיצוניים, ואמרו אני רוצה להיות מהקיצונים, לא להיות פשרני בתורה. כך תיארנו להם את הדבר, כאילו יש כאן ענין של פשרנות. זה לא נכון! יש הלכות, דברים מיוסדים על אדני פז. חושבים שהגאון הרב רבי אברהם יצחק הכהן קוק היה "מזרחי"? היה פשרני? הוא היה מזרחי! הוא היה נגד המזרחי! הוא רצה להעמיד מפלגה ששמה "דגל ירושלים" ולצאת נגד "מזרחי", אבל לא הסתייע הדבר, הוא לא היה "מזרחי", אבל הם אומרים "מרן הרב קוק", אז חשבו כיון שהם כל כך מכבדים אותו, אז הוא נהיה מסכן "מזרחי", הוא לא "מזרחי", ולא שייך בכלל ל"מזרחי" כלל ועיקר, הוא היה גאון שהתורה היתה נר לרגליו.

היה גאון אחד מפורסם רבי אהרן קוטלר, ראש ישיבת ליקווד באמריקה, גאון עצום, וראה את הספר הזה "שבת הארץ" [שחיבר הרב קוק], וכתב תשובה ואמר: "דבריו של הרב קוק, דברי אלוקים חיים, וכולם אמת ויציב". ועכשו שהדפיסו את הספר שלו אחרי פטירתו, השמיטו את התשובה הזאת, למה? הם קיצונים יותר מרבי אהרן קוטלר, הם עשו צנזורה על הספר הזה, והשמיטו את התשובה הזאת שלא יראה שהוא מסכים עם הרב קוק. תיראו עד איפה הדברים מגיעים, מסלפים את האמת, כי רוצים דוקא לאסור, בכח וביד חזקה. מה שמתיר, רוצים לאסור. מה יש לך להעלים? אתה תאמר את דעת רבי אהרן קוטלר, מי שירצה ישמע לו, מי שירצה לא ישמע לו, מה אתה אומר לצנזר גם את רבי אהרן קוטלר, כדי שלא יראה שהוא מיקל בדבר הזה! תראה עד איפה עיוונו העיניים שלהם. מה איכפת לך, למה אתה מצנזר את דבריו? הוא גאון, הוא יודע מה שהוא כותב, מי שירצה ישמע לו, מי שירצה לא ישמע לו. יש לך לדחות את דבריו, תכתוב הערות על דבריו, אבל איך אתה יכול ללכת להשמיט את התשובה הזאת מתוך הכתב יד, כדי שלא יראה שהרב מתיר? כל זה כמו שאמרת סמיות עיניים יש כאן, פשוט מאוד עיניהם רעה שיש רבנים שמתירים. עכ"ל (מתוך מצוות התלויות בארץ בהלכה ובאגדה).

שאלות ותשובות

מתח סורנו הר"ג יואל כהן שליט"א

שאלה: האם חלים איסורים נוספים בעשרה בטבת מלבד אכילה ושתייה?

תשובה: רק ב"ט" באב ויום הכיפורים יש איסורים נוספים חוץ מאכילה ושתייה אבל בשאר הצומות יש רק איסור אכילה ושתייה כמבואר במרן סי' תקז.

שאלה: כבוד הרב שמעתי מרב אחד שאמר שאם עשרה בטבת היה נופל בשבת היו צמים, ורציתי לדעת אם זה כל כך חמור שגם נשים מעוברות ומניקות חייבים בזה?

תשובה: דעה זאת הביא אותה הב"י בשם אבודרהם (בסי' תק"נ) אבל מרן הב"י דחה סברה זאת. ולכן לענין ההלכה, מעוברות ומניקות פטורות מתענית כמו שאר תעניות חוץ מט' באב ויום הכיפורים כידוע. וכך פסק רבינו הגדול בחו"ע ארבע תעניות עמ' נז.

שאלה: רצינו לדעת האם צריך לתת מעשרות רק מי שרוצה עשירות או שכל אחד חייב לתת מעשרות?

תשובה: צריך לדעת, שאדם הנותן צדקה מקיים כמה וכמה מצוות עשה ומעלות גדולות מאוד כמש"כ מרן בסי' רמז "שהצדקה דוחה את הגזירות הקשות" וצדקה תציל ממוות, כידוע שהש"ס מלא בגודל שבח מעלת הצדקה (וכל זה מלבד ההבטחה של עשירות), ושיעור נתינה כותב מרן ביו"ד סי' רמ"ט חומש מצווה מן המובחר, אחד מעשרה מידה בינונית, ופחות מכן עין רעה, יוצא מזה שאדם שנותן מעשרות מקיים בזה כמה וכמה מצוות ומי שנותן פחות ממעשר מרן כותב שיש לו "עין רעה" (כמובן כשיש לו את היכולת) ולכן כל אדם צריך להשתדל לתת לפחות מעשר כמש"כ מרן.

שאלה: נדרתי סכום לצדקה ואני לא זוכר כמה נדרתי מה עלי לעשות?

תשובה: כתב מרן (ביו"ד סי' רנח סעי' ג) "הנודר לצדקה ואינו יודע כמה נדר מרבה ליתן עד שיאמר לא לכן התכוונתי" ע"כ זאת אומרת שהוא צריך לתת עד שבוודאי נתן את הסכום שנדר, מ"מ כתבו האחרונים (ערוך השולחן ועוד) שאם רוצה לעשות התרת נדרים רשאי.

שאלה: בעלי לא מרשה לי לתת צדקות ואני נותנת בלי רשותו האם זה בסדר?

תשובה: צריך לדעת עישה נשואה כל מה שמרוויחה שייך לבעלה מדיון "כל מה שקנתה אישה קנה בעלה" לכן אם הבעל אינו מרשה לתת אסור לעבור על דעתו כמו שפסק מרן ביו"ד רמח סעי' ד.

דוד המלך

מתח הרב אליהו עמר שליט"א

המלך דוד

זכות אבות

בשיעור דואג האדומי את דוד המלך שניגן לפני שאול, מנה דואג האדומי שש מעלות שיש בדוד המלך, ויש להבין, מפני מה זכו מן השמים את דוד המלך ב"שש מעלות פה נשגבות? ומבארת הגמרא (סנהדרין צג סוף ע"ב), שדוד המלך זכה לכן בזכות סבתו רות המואביה שהקריבה את עצמה למען התורה, והתורה רומזת לאותו ו' שהי היתה (חומת אנ"י שמואל ב' ו' ה). שהיא בגימטריא שש, ולכן זכתה שיצאו ממנה ששה צאצאים שקלל אחד מהם היו שש מעלות,

הפרות מקדמת

אך עדין נותר לנו לברר, א. מנין הכיר דואג את דוד? ב. אם דואג מקנא בדוד, מדוע מלכתחלה בחר להציג את שמו לפני שאול, ולאחר מכן להקפיש אותו בצורה סמויה, היה עדיף שלא יזכיר את שמו כלל? ומבאר בדברי טוביה (שמואל א טז יח), דואג האדומי הכיר את דוד מבית המדרש, מפני שדואג היה באותה העת חבר בסנהדרין תחת הנהגתו של ישי שהיה

הקנאה, ועל כך שהיא מוציאה את האדם מן העולם, שהנה דואג אבד את חלקו לעולם הבא בגלל הקנאה. ובאמת כיצד אפשר שלא לקנא ב"שש מעלות" מי שהוא מצליח, הרי זה טבעי ביותר שאנחנו נרצה להצליח כמו אלו המצליחים? והתשובה לכך היא מלה אחת, "אמונה", כשאנו מאמינים שבורא עולם הוא זה שנותן לכל וברא את הצרכים הדרושים לו, אדם פזה יודע שהבית של השכן, רכבו, פרנקטור וביתו נתנו לו מן השמים בצורה מדודה ומדויקת, על מנת שיעשה את תקונו בעולם, ונאנחנו קבלנו בצורה מדודה ומחשבת את התנאים שאנו זקוקים להם בעולם, כך שאין מה לקנא ב"שש מעלות" כי זה לא המסלול שלנו, וצריכים אנו לשון בכל יום שאנחנו מאמינים באמונה שלמה בבורא עולם שנותן לנו את הדברים הכי טובים בשיבילנו, ועל כך אנחנו מברכים בכל בקר ש"עשה לי כל צרכי".

לרכישת ספרי הרב אליהו עמר:

'מעבר לסגולה' על הזרע שמשוון.

'המלך דוד' על ספר שמואל א.

הכנסו לי: אופקים בוקס או בנ"ד

055-67-25-138

ראש הסנהדרין (ילקוט המפירי תהלים קיח), ודוד המלך היה דן עם אביו בדברי תורה, ומשם הכיר דואג את יכולותיו המספאלות של דוד, ומסתבר שלא רק הוא הבחין בכך, אלא גם אנשים נוספים ממקורכי שאול הבחינו במעלותיו של דוד, ודואג הבין שאם הם יציגו את דוד, הם יבחרו להציגו באור חיובי, לכן קפץ הוא בתחלה והציג את דוד המלך, אך בדרך מתחכמת שתגרם לשאול לקנאות בו ואולי אף להרג אותו, וכך גם אם יאמרו עליו דברים טובים, המלך לא יטה אָזְנוֹ אֵלֵיהֶם.

תכניתו של דואג כמעט יצאה אל הפועל, אך כותב הרלב"ג (בסוף שמואל א תועליות לרלב"ג תועלת יט) שבורה עולם סובב שתהיה לשאול רוח רעה והיה נצרך לעזרתו של דוד, וכך לא הועיל דואג בדבריו הרעים לפגע בדוד. אך קנאתו של דואג לא סרה ממנו, ולקיים הצליח להוציא משאול פסק הלכה שדוד מורד במלכותו וחיב מיתה, ואישתו מנתת להנשא לאחר. בגלל רדיפתו של דואג אחר דוד המלך, הוא אבד את חלקו לעולם הבא כפי שיבאר בהמשך (פרק כב מאמר ג).

שעשה לי כל צרכי

ולמדנו מכאן מהי השפעתה ההרסנית של

פנינים מהפרשה

כבישת הנקמה המתוקה

הוציאו כל איש מעלי (מה. א)

"אמר רבי שמואל בר נחמן: לסכנה גדולה ירד יוסף, שאם הרגוהו אחיו אין בריה בעולם מכירו. ולמה אמר הוציאו כל איש מעלי? אלא כך אמר יוסף בלבו: מוטב שאהרג ולא אבייש את אחיי בפני המצרים." (מדרש תנחומא, בראשית, פרק מ"ה)

הרגישות המיוחדת של יוסף כלפי כבוד אחיו, מתגלה במלוא עצמתה ואצילותה במעמד התוודעותו אליהם. למעשה, באותה שעה היתה בידו ההודמנות להשפילם עד עפר ולחוש בטעמה הערב של הנקמה המתוקה.

אך לא! במקום זאת, מושל מצרים מושל על לבו שלטון ללא מצרים ומצוה: "הוציאו כל איש מעלי!". חשוב לו שלא יתיבישו אחיו ויתגלה קלונם בפני המצרים.

ולא עוד, אלא שאמרו חכמינו זכרונם לברכה במדרש תנחומא הנ"ל שבאותה שעה הכניס יוסף עצמו בסכנה גדולה, שכן האחים ובפרט יהודה כעסו עליו מאוד, וכאשר יצאו כל שומרי ראשו לחוץ, היו יכולים לפגוע עליו ולהורגו בנקל.

למרות הסיכון הגדול, יוסף באצילות נפשו אינו מסוגל להעמיד את אחיו במצב של בושה כזו. לאחר שיוצאים כולם מעליו, הוא פונה אליהם בקול ענות חלושה "אני יוסף! העוד אבי חי?...". ותיכף מוסיף להרגיעם: "ועתה אל תעצבו ואל יחר בעיניכם כי מכרתם אותי הנה, כי למחיה שלחני אלוקים לפניכם".

בהמשך המעמד הדרמטי, קורא יוסף לאחיו "גשו נא אלי", וכאשר ניגשו, אמר להם "אני יוסף אחיכם אשר מכרתם אותי מצרימה" (להלן פסוק ד'). ונשאלת השאלה: למה היה צריך שיתקרבו אליו, הרי הם נותרו שם ולא התרחקו? מיישב רבנו עובדיה ספורנו זצ"ל "שלא ישמעו שומעי הבכי את מכירתו". מצרים ובית פרעה שמעו את בכיו של יוסף (כמו שכתוב בפסוק ב'), ומסתמא הסתקרנו להאזין על דבר מה בוכה המשבנה למלך, ולכן ביקש מאחיו להתקרב והתלחש עמם אודות המכירה.

גם בטרם התגלו אליו, אנו מוצאים את רגישותו הגדולה לכבודם. כאשר שולח יוסף את אשר על ביתו לרדוף אחרי האחים שכביכול גנבו את גביעו, הוא מצווהו "והשגתם ואמרת אליהם למה שלמתם רעה תחת טובה" (לעיל מד, ד). ומדייק בספר "עדי זהב" להגאון רבי עזרא דנגור זצ"ל רבה של בגדד, ממה שנאמר "והשגתם ואמרת אליהם", שציוה את השליח שרק אחרי שישגים יאמר להם, שלא יכריז עליהם ממרחק, רק כאשר יבוא סמוך אליהם, שלא ישמעו אחרים. ובזכות זהירותו הגדולה של יוסף בכבוד אחיו, זכה לברכות מפליגות מיעקב אביו. "ברכות אביך גברו על ברכות הוריי" (לקמן מט, כו). אמר יעקב לבנו חביבו באחרית ימיו. כלומר, יעקב העניק ליוסף את כל הברכות שקיבל מאברהם ויצחק, אך עם זאת את ברכתו שלו. וכל זאת בזכות מה? ממשיך יעקב "תהיינה לראש יוסף, ולקודקוד נזיר אחיו". מפרש התרגום המיוחס ליונתן בן עוזיאל: "דהוי רב ושליט במצרים, וזהיר ביקרא דאחיו". יוסף, הנער הדחוי על ידי אחיו, היה לראש ולקודקוד, רב ושליט על מצרים, אך עם זאת היה "נזיר אחיו", זהיר בכבוד אחיו. מעשה היה בגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל ראש ישיבת "פורת יוסף", שהזמין לביתו בחור למבחן. כאשר הגיע, אמר לו: "בא ונרד לבית הכנסת הסמוך". מאחר שבאותו יום חש ברע, שאלוהו לאחר מכן בני הבית מדוע העדיף לצאת מן הבית. ענה הרב מתוך רגישות רבה: "עומד אני לבוחנו, ואולי ישל, ואולי אף אצטרך להוכיחו, ויתבייש. בית הכנסת ריק עתה מאדם, ואיש לא יראהו בכשלונו" (אוצרותינו).

לאשת החיל

אור החינוך

למנהל הדגול שליט"א

אנו מודים לך על לימוד בנינו היקרים, אנו מעריכים את כל הטוב, את הכיתות המושקעות, הפוסטרים שמעטירים את תלמוד התורה עם תמונותיהם של גדולי כל הדורות.. ליבנו מלא הודאה והוקרה על ההשקעה בקידום הבנים בתורה, ביראת שמיים, במוסר ובדרך ארץ. המבצעים, החידות, האתגרים והחידון הענק בחנוכה, פשוט מדהים.. הילדים המתוקים הללו מכיתה א' עד ח' כל כך משקיעים, כל כך לומדים ורוצים להצליח. כל יום הוא כמו חג, יש לו את המיוחדות שלו אצלנו בתלמוד תורה, באמת שלבנו מלא תודה והערכה..

אך מושי מתעניין לשאול מה הוא יעשה שקשה לו? מה יהא על מי שלא מצליח לשנן בעל פה את מסכת יומא? הוא פשוט לא מצליח, הוא מנסה ורוצה, אבל קשה לו.. הראש שלו קצת שונה מה'שפיצים' של הכיתה. המילים קופצות לו, הזיכרון בוגד בו.. לא תמיד יקרות מפת שהלימוד לא בא בעצם, כל אחד מאיתנו שונה ומיוחד. לכל ילד יש את המיוחדות ששייכת רק לו. ומושי שואל למה רק מי שזוכר בע"פ הכי הרבה משניות זוכה ביריד בעוד פרסים? ולמה מי שמצליח להשיג 100 ב-4 מבחנים בפרשת שבוע עולה להגרלה? - "גם אני רוצה, אני באמת משתדל, או יותר נכון, השתדלתי פעם, שחשבתו שאני מסוגל, עכשיו אני כבר לומד ניסיון שלהגרלה הזו אני לא אגיע, אז מראש אני מוותר..."

אז כן, אנחנו מבינים כולם את הצורך לחזק את החזקים ולדרבן את הבינוניים אך מי אמר שרק למצוינים יש מקום בישיבות הטובות? הניסיון מלמד, שבדור שלנו ישנן המון נשמות יקרות מפת שהלימוד לא בא להם בקלות יתרה, שהם צריכים לעמול קשה בכדי לגרד את ה-70.. ומי יעודד אותם? ההורים במקרה הטוב, אבל מה אותם בחורים יקרים עוברים בתלמוד תורה? בחברה? מול רבנים? אז נכון, שלא חייב להיות 'מוצלח' ולהשתתף בכל ההגרלות והחידונים, אבל בוודאי שכל ילד מייחל לכך, כי אלו השאיפות בכיתה. אלו יעדים שצריך להשיג על פי המדד הכיתתי, ונכון שלא יקרה כלום למי שלא יגיע ליעד, ונכון שרוב הכיתה באמת לא מגיעה לשם, אבל כולם רוצים.

אמת - קשה למדוד מאמץ, ואי אפשר למדוד רצון, וכמובן שלא ניתן שכל הכיתה תשתתף בכל הגרלה. אבל - אולי אפשר להתאים את המבצע לילדים? אולי צריך לקיים לפעמים מבצעים על מאמץ? פעם אחת לתת לילדים שאף פעם לא נשקו לחצי הגמר את התענוג לצח בגמר? לתת להם תחושת הצלחה! ולא רק כישלון תמידי שכבר הפך למציאות. לעשות תחרות מותאמת לילדים, על ידה לנסות להרים את החזקים, לתת להם פידבקים חיוביים בכדי להשאיר אותם בתלם ולא לדחוק לפינת הפחות מוצלחים, כי משם הדרך להפרעות וחוצפה הרבה יותר קצרה. ברע שמחזקים את החלשים, שבאמת זקוקים לעידוד וחיוק ולא רק מטפחים את החזקים שהקב"ה בירך אותם בזיכרון וידע (שלא ניתן להתגאות על מף אחד בכך כי זוהי מתנת חיים), הכיתה מתחזקת, נותנים כוח לכולם. גורמים להם לא ליפול לגמרי, לשוליים.. וברור לכולנו שלכל אחד מהילדים יש את הנקודות שהוא חזק בהם, שניתן להאיר אותם ולחזק אותם לעשות טוב.

רבות העצות ובטח לאנשי מקצוע בעלי ניסיון רב כמוכם יש המון דרכים לחזק גם את אלו שבאמת צריכים חיזוק ולא רק את הילדים שקל איתם יותר, כי פה נמדד הכישרון האמיתי של מחנך. שיועד להביא את הילד למימוש הפוטנציאל שטמון בו, גם אם קשה לו.

מי ייתן ונזכה לחיות בעולם מתוקן, שבו הרצון הוא ממשי וראוי להערכה. שהשאיפות יקדמו, ונראה ביהלומים הללו רק את הטוב הקורן.. גם אם הוא עוד לא מלוטש.. בסופו של יום - הוא יהלום!

מסתם אמא של ילד יהודי טהור.

לרכישת הספר "תוכו רצון אהבה" מאת מחברת הטור: 0548491930

מוסר עם סיפור

מאת הרב יעקב עמר שליט"א

מסירות נפש שהצילה מעבודה בשבת

בפרשת השבוע מוזכר עניינם של המפגש המופלא של האחים הקדושים, ושם מובא ענין המסירות נפש של יהודה לבנימין, ומסירות הנפש של יוסף לאחיו, ובסיפור הבא נבין גודל מעלת עניין המסירות נפש.

בית מלחמת עולם השניה, פלשו הנאצים ימ"ש לצרפת וכבשו אותה, שליטתם היתה מלאה, וכל איש או אשה יהודים שנמצאו ברחובות בצרפת שלא במסגרת עבודה המורשית על ידי הנאצים ימ"ש, אחת דינים להישלח ברכבות המוות לאחת ממחנות ההשמדה הי"י.

אחת המתפרות הגדולות בפריז, קיבלה את אישורה של הממשלה להעסיק במסגרתה נשים יהודיות. כך מצאו נשים רבות מקלט מפני הנוגשים הגרמנים.

והנה קרה דבר, הוכרז על ידי המנהל הראשי כי העבודה תמשך בכל ימות השבוע כולל שבת - רחמנא ליצלן. לאחר ההכרזה שם לב המנהל שיש תסיסה בקרב הפועלות, לאחר בירור קצר הבין שיש

כמה נשים שמתנגדות לעני, והודיע בקול נחרץ: "אשה שאינה מעוניינת לעבוד בשבת, שתקום עכשיו עם מזוודתה ותצא החוצה והיא מפוטרת לאלתר".

הנשים היהודיות המסכנות, שידעו היטב מה המשמעות של העניין, שזה כולל בתוכו פיקוח נפש, וזה ממש התאבדות, העדיפו לשתוק ולהישאר במקומן, ולחשוב על פתרונות איך להנצל מחילולי שבת בעבודה.

אך להפתעת כולן, נערה אחת לא שבה לעבודתה, אלא קמה ממקומה לקחה את מזוודתה וצעדה בביטחון לכיוון היציאה. לשאלת המנהל: "להיכן מיועדות פנייך?" השיבה: "איני רוצה לחלל את השבת, על כן אני עוזבת את מקום העבודה הזה".

המנהל הנכרי התרגש מאומץ ליבה ואמר: "אתן כולכן תמשכנה לעבוד בשבת, מלבד הנערה הזו, שהוכיחה את דבקותה לדתה באופן בלתי יאומן, לכן אותה אני משחרר מכל עבודה בשבת".

אותה הנערה היתה... הרבנית תמר שטיינמן ע"ה, אשת חבר למרן הרב שטיינמן זצ"ל.

כס"ד

המסעדה
מסעדת החסד מבית "יביע אומר"
לר"ר ר' יצחק ב"ר יוסף מנדלסון שלישי"א

**יש לכם שמחה במשפחה?
ברית. חתונה. בר מצוה.**

ידועה הסגולה לקיים סעודת עניים באותו היום לאנשים שאין להם.
בתרומה של 400 ש"ח השתתפות ב"מסעדה"
תהיו שותפים להאכיל למעלה ממאה ועשרים איש להצלחתכם

להשתתפות חייגו: 03-8000770

כס"ד

המסעדה
מסעדת החסד מבית "יביע אומר"
לר"ר ר' יצחק ב"ר יוסף מנדלסון שלישי"א

**יש אזכרה
לאחד מיקירכם?**

בתרומה של 400 ש"ח השתתפות ב"מסעדה"
תהיו שותפים להאכיל למעלה ממאה ועשרים איש לעילוי נשמתם

להשתתפות חייגו: 03-8000770

כס"ד

צדקה וחסד
מסעדת החסד מבית "יביע אומר"

מידי שבוע מתקיימת חלוקה של עשרות מוצרים, פירות ירקות, מוצרי חלב, סמטקים לילדים, מידי פעם גם עופות ודגים ועוד...
לכ-700 משפחות מעוטות יכולת שהמוצרים האלה עוזרים להם להתקיים למשך כל השבוע.

בואו ותהיו חלק מהמפעל העצום הזה של עזרה לעוד משפחות במצוקה.

לתרומות חייגו: 03-8000770

כס"ד

**רוצה להיות שותף
באחזקת תורה
של 100 אברכים?**

בית המדרש "יביע אומר" בבני-ברק מציע לכם שותפות גם באחזקת תורה וגם בעזרה למשפחות נזקקות.

**בתרומה חודשית
לבית המדרש
אתה יכול!**

לפרטים חייגו:
03-8000770

ניתן להזמין לשיעורי תורה / אזכרה ברחבי הארץ רבנים מכולל "יביע אומר" 03-8000770

ניתן להזמין שיעורי תורה לעדה האתיופית בטל': 052-7657390 באזור המרכז

נר תמיד לע"נ ר' מנשה בן רחל ז"ל ולע"נ שושנה מהין בת זיוה ע"ה

בתרומה של 250 ש"ח אתם שותפים בהפצת העלון ב: 20,000 עותקים